

PRIMLJENO:	01. 07	20. 24	GOD.
1 KLASIFIKACIONI BROJ:	19-2/24-1		
VEZA:			
EPA:	287 XXVIII		
SKRAĆENICA:			PRILOG:

Crna Gora
Vlada Crne Gore

Br: 08-128/24-1879/4

13. jun 2024. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Gospodin Andrija Mandić, predsjednik

Vlada Crne Gore, na sjednici od 11. aprila 2024. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O PSIHOLOŠKOJ DJELATNOSTI**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su NAIDA NIŠIĆ, ministarka rada i socijalnog staranja i MERSIDA ALJIĆEVIĆ, generalna direktorica Direktorata za socijalno staranje i dječju zaštitu u Ministarstvu rada i socijalnog staranja.

PREDSJEDNIK
mr Milojko Spajić, s. r.

ZAKON O PSIHOLOŠKOJ DJELATNOSTI

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi i način obavljanja psihološke djelatnosti, kontrola kvaliteta stručnog rada, kao i druga pitanja od značaja za obavljanje ove djelatnosti.

Član 2

Psihološka djelatnost je skup pojedinačnih ili zajednički usmjerenih stručnih postupaka zasnovanih na načelima i saznanjima psihološke nauke i prakse, koji obuhvataju:

1) prevenciju, kao postupak primjene psiholoških intervencija radi zaštite mentalnog zdravlja, povećanja sposobnosti za suočavanje sa svakodnevnim zahtjevima i kriznim situacijama i smanjenja faktora rizika po mentalno zdravlje;

2) psihološku procjenu i psihodijagnostiku kognitivnih i psihomotornih sposobnosti, osobina ličnosti, emocionalnog i socijalnog funkcionisanja korisnika psiholoških usluga u cilju razumijevanja i predviđanja njihovog ponašanja, pronalaženja uzroka disfunkcionalnosti ili poremećaja psihičkog funkcionisanja tih lica, kao i planiranje i sprovođenje psiholoških programa i tretmana;

3) psihološko savjetovanje, kao postupak namijenjen zaštiti, održavanju i poboljšanju mentalnog zdravlja korisnika psiholoških usluga i poboljšanju kvaliteta života i rada, optimalnom iskorišćavanju ličnih potencijala i poboljšanju grupne i organizacione funkcionalnosti;

4) obrazovanje, usmjereno ka usvajanju opštih i posebnih psiholoških znanja, kao i sticanje vještina i kompetencija za postizanje lične i profesionalne efikasnosti;

5) psihološka istraživanja, istraživanja psihosocijalnih procesa, osobina, ponašanja i stanja pojedinaca i grupa radi proširivanja saznanja i planiranja programa koji imaju za cilj unapređenje kvaliteta života pojedinaca i grupa;

6) psihološku evaluaciju psiholoških i drugih postupaka, programa i tretmana koji se odnose na korisnike psiholoških usluga i koji mogu imati psihičke ili psihosocijalne posljedice;

7) karijerno vođenje, kao postupak koji ima za cilj iskorišćavanje ličnih potencijala, povećanje grupne i organizacione funkcionalnosti i unapređenje zaštite mentalnog zdravlja;

8) psihološka vještačenja.

Član 3

Psihološka djelatnost obavlja se u skladu sa Etičkim kodeksom psihološke djelatnosti (u daljem tekstu: Etički kodeks) i standardima psihološke struke koji obuhvataju primjenu stručno i naučno provjerenih saznanja, metoda, tehnika i postupaka.

Član 4

Psihološku djelatnost, u vidu profesije, obavlja psiholog koji ima odgovarajući nivo kvalifikacije obrazovanja i ispunjava druge uslove u skladu sa ovim zakonom.

Član 5

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Član 6

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) **dijete** je lice do navršene 18. godine života;
- 2) **korisnik psiholoških usluga** je lice ili grupa lica prema kojima se primjenjuju stručni postupci psihološke djelatnosti;
- 3) **lice pod starateljstvom** je punoljetno lice koje je, u skladu sa posebnim zakonom, djelimično ili potpuno lišeno poslovne sposobnosti;
- 4) **naručilac psiholoških usluga** je fizičko ili pravno lice koje zahtijeva stručni postupak nad korisnicima psiholoških usluga, a koje za to ima pravni osnov ili pristanak korisnika psiholoških usluga;
- 5) **poslodavac** je organ državne uprave, zdravstvena ustanova, ustanova socijalne i dječje zaštite, obrazovna ustanova, preduzetnik, privredno društvo, nevladina organizacija ili drugo pravno lice u kojem se obavljaju poslovi psihološke djelatnosti;
- 6) **psihodijagnostička sredstva** su posebno zaštićeni psihološki mjerni instrumenti.

II. OBAVLJANJE PSIHOLOŠKE DJELATNOSTI

Član 7

Psihološku djelatnost može obavljati psiholog koji ima najmanje VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja stečen na akademskom studijskom programu psihologije u Crnoj Gori ili lice kome je, u skladu sa posebnim zakonom, priznata inostrana obrazovna isprava stečena na akademskom studijskom programu psihologije u istom nivou kvalifikacije obrazovanja i kome je izdata licenca za obavljanje psihološke djelatnosti u skladu sa ovim zakonom.

Licu koje ne uspunjava uslove iz stava 1 ovog člana, zabranjeno je obavljanje psihološke djelatnosti.

Poslodavcu je zabranjeno da, prilikom zapošljavanja lica za obavljanje psihološke djelatnosti, zaposli lice koje ne ispunjava uslove iz stava 1 ovog člana.

Član 8

Licenca za obavljanje psihološke djelatnosti (u daljem tekstu: licenca) izdaje se psihologu koji:

- 1) je obavio pripravnički staž i položio stručni ispit u skladu sa ovim zakonom;
- 2) nije pravosnažno osuđivan za krivično djelo iz grupe krivičnih djela protiv života i tijela, polne slobode i braka i porodice, kao i za krivično djelo neovlašćena proizvodnja, držanje i stavljanje u promet opojnih droga i omogućavanje uživanja opojnih droga;
- 3) je član Komore psihologa Crne Gore (u daljem tekstu: Komora).

Izuzetno od stava 1 tačka 1 ovog člana, licenca se izdaje i psihologu koji je obavio pripravnički staž i položio stručni ispit u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast zdravstvene zaštite, socijalne i dječje zaštite ili oblast obrazovanja, kao i psihologu koji je obavio pripravnički staž kod drugog poslodavca u skladu sa zakonom, a koji je položio stručni ispit u skladu sa ovim zakonom.

Pored uslova iz stava 1 ovog člana, psiholog koji nema crnogorsko državljanstvo treba da poznaje crnogorski jezik u mjeri koja omogućava nesmetanu komunikaciju sa korisnikom psiholoških usluga.

Provjeru znanja crnogorskog jezika iz stava 3 ovog člana vrši ustanova visokog obrazovanja, u skladu sa zakonom.

Član 9

Pripravnički staž za psihologa traje devet mjeseci i obavlja se kod lica iz člana 15 stav 2 ovog zakona.

Pripravnički staž obavlja se po utvrđenom planu i programu, pod neposrednim nadzorom psihologa mentora koji ima najmanje isti nivo kvalifikacije obrazovanja kao psiholog pripravnik i pet godina radnog iskustva u struci.

Plan i program pripravničkog staža iz stava 2 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za poslove socijalnog staranja (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Izuzetno od stava 1 ovog člana, pripravnički staž može se obaviti kod drugog poslodavca, u skladu sa posebnim zakonom.

Član 10

Nakon obavljenog pripravničkog staža iz člana 9 ovog zakona, psiholog polaže stručni ispit pred komisijom koju obrazuje Komora.

Troškove polaganja stručnog ispita snosi lice koje polaže stručni ispit.

Sadržaj, način polaganja i visinu troškova polaganja stručnog ispita propisuje Ministarstvo.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, psiholog koji je obavio pripravnički staž u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast zdravstvene zaštite, socijalne i dječje zaštite ili oblast obrazovanja, polaže stručni ispit u skladu sa tim zakonom.

Član 11

Licencu izdaje Komora, na zahtjev psihologa.

Licenca se izdaje na period od deset godina i može se obnoviti.

Zahtjev za obnavljanje licence psiholog podnosi Komori, najkasnije tri mjeseca prije isteka roka važenja licence.

Uz zahtjev iz stava 3 ovog člana, podnosi se dokaz o prethodnom iskustvu u oblasti psihološke djelatnosti (stručne reference).

Troškove izdavanja i obnavljanja licence snosi podnosilac zahtjeva.

Protiv rješenja kojim se odlučuje o zahtjevu iz st. 1 i 3 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

Komora vodi registar licenci koji sadrži podatke o psiholozima kojima je izdata licenca, kao i o izdatim, obnovljenim i oduzetim licencama.

Način izdavanja licence, bliže uslove i način obnavljanja licence, sadržaj i obrazac licence, visinu troškova izdavanja i obnavljanja licence, kao i bliži sadržaj i način vođenja registra licenci propisuje Ministarstvo.

Član 12

Na osnovu izdatih licenci, Komora vodi Imenik psihologa kojima je izdata licenca, koji sadrži: ime i prezime psihologa, adresu prebivališta, odnosno boravišta, kontakt telefon i adresu za prijem elektronske pošte.

Imenik iz stava 1 ovog člana objavljuje se na internet stranici Komore.

Član 13

Licenca se privremeno oduzima psihologu:

- 1) koji u predviđenom roku ne otkloni nepravilnosti utvrđene prilikom vršenja kontrole kvaliteta stručnog rada;
- 2) kome je izrečena mjera privremene zabrane obavljanja psihološke djelatnosti.

U slučaju iz stava 1 tačka 1 ovog člana, licenca se oduzima na period od godinu dana.

O privremenom oduzimanju licence iz stava 1 ovog člana odlučuje Komora rješenjem, protiv kojeg se može pokrenuti upravni spor.

Član 14

Licenca se trajno oduzima psihologu ako:

- 1) izgubi poslovnu sposobnost;
- 2) se, nakon izdavanja licence, utvrdi da nije ispunjavao uslove za izdavanje licence;
- 3) u roku od godinu dana za koji mu je privremeno oduzeta licenca, ne otkloni nepravilnosti utvrđene prilikom vršenja kontrole kvaliteta stručnog rada;
- 4) mu je izrečena mjera zabrane obavljanja psihološke djelatnosti;
- 5) je pravosnažno osuđen za krivično djelo iz člana 8 stav 1 tačka 2 ovog zakona.

O trajnom oduzimanju licence iz stava 1 ovog člana odlučuje Komora rješenjem, protiv kojeg se može pokrenuti upravni spor.

Član 15

Psiholog obavlja psihološku djelatnost samostalno ili kod poslodavca.

Psiholog može da obavlja psihološku djelatnost samostalno (u daljem tekstu: privatna psihološka praksa), ako je upisan u Centralni registar privrednih subjekata i ispunjava odgovarajuće uslove u pogledu prostora, kadra i opreme.

Rješenje o ispunjenosti uslova iz stava 2 ovog člana donosi Ministarstvo.

Uz zahtjev za dobijanje rješenja iz stava 3 ovog člana podnosi se akt o osnivanju i dokaz o ispunjenosti uslova iz stava 2 ovog člana.

Privatna psihološka praksa može otpočeti sa radom po dobijanju rješenja iz stava 3 ovog člana.

Privatna psihološka praksa može se osnovati kao pravno lice ili preduzetnik u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva.

Ministarstvo vodi evidenciju o licima kojima je izdato rješenje iz stava 3 ovog člana.

Bliže uslove u pogledu prostora, kadra i opreme koje treba da ispunjava privatna psihološka praksa propisuje Ministarstvo.

III. PRAVA I OBAVEZE

Član 16

Radi održavanja i unapređivanja kvaliteta obavljanja poslova psihološke djelatnosti, psiholog ima pravo i obavezu da prati nova stručna i naučna saznanja i da se kontinuirano stručno usavršava.

Poslodavac je dužan da psihologu omogući stručno usavršavanje, u skladu sa zakonom.

Član 17

Psiholog ima pravo da odbije pružanje usluge, odnosno obavljanje poslova psihološke djelatnosti ako zahtjev naručioca psiholoških usluga, odnosno poslodavca nije u skladu sa ovim zakonom, Etičkim kodeksom ili standardima psihološke struke.

Član 18

Psihodijagnostička sredstva može da primjenjuje samo psiholog.

Psiholog ne smije, u cjelini ili djelimično, da preslikava ili na bilo koji način daje na uvid psihodijagnostička sredstva neovlašćenim licima.

Član 19

Psiholog je dužan da kao profesionalnu tajnu čuva podatke o ličnom i porodičnom životu korisnika psiholoških usluga i rezultatima psihološke procjene.

Obaveza čuvanja profesionalne tajne u smislu stava 1 ovog člana, odnosi se i na zaposlene i psihologe pripravnike u privatnoj psihološkoj praksi i kod poslodavca.

Podaci iz stava 1 ovog člana mogu se otkriti po prethodno pribavljenoj saglasnosti korisnika psiholoških usluga, odnosno njegovog zakonskog zastupnika.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, podaci iz stava 1 ovog člana mogu se otkriti i bez saglasnosti korisnika psiholoških usluga, odnosno njegovog zakonskog zastupnika i to:

1) drugom psihologu, doktoru medicine specijalisti psihijatrije ili neuropsihijatrije ili doktoru medicine, ako je to potrebno za pružanje zdravstvene usluge korisniku psiholoških usluga;

2) stručnim radnicima u centru za socijalni rad i ovlašćenim licima u nadležnim organima i ustanovama, ako je to potrebno da bi mogli sprovesti postupak u vezi sa korisnikom psiholoških usluga u okviru svojih nadležnosti, u skladu sa zakonom;

3) nadležnom organu, ako je to neophodno radi zaštite javnog interesa ili interesa drugog lica u postupcima otkrivanja ili suđenja za teška krivična djela, zaštite javnog zdravlja i bezbjednosti, odnosno sprečavanja izlaganja drugog lica neposrednoj i ozbiljnoj opasnosti za njegov život ili zdravlje.

U slučajevima iz stava 4 ovog člana, podaci iz stava 1 ovog člana mogu se otkriti na osnovu odluke nadležnog suda, odnosno državnog tužilaštva.

Podatke iz stava 1 ovog člana psiholog je dužan da čuva kao profesionalnu tajnu i nakon prestanka prava na obavljanje psihološke djelatnosti.

Član 20

Korisnik psiholoških usluga ima pravo da:

1) bude upoznat sa postupkom psihološkog ispitivanja;

2) bude informisan o interpretiranim rezultatima psihološke procjene, u skladu sa Etičkim kodeksom i propisima kojima se uređuje zaštita podataka o ličnosti;

3) odbije primjenu preporučenog psihološkog metoda i postupka, ako zakonom nije drukčije propisano.

Za dijete i lice pod starateljstvom, prava iz stava 1 ovog člana ostvaruju i njihovi zakonski zastupnici.

Član 21

Naručilac psiholoških usluga ima pravo da bude upoznat sa interpretiranim rezultatima psihološke procjene korisnika psiholoških usluga, u skladu sa Etičkim kodeksom i propisima kojima se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Naručilac psiholoških usluga ima obavezu čuvanja podataka iz stava 1 ovog člana u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Član 22

Naručilac i korisnik psiholoških usluga imaju pravo da, u slučaju kad nijesu zadovoljni kvalitetom pružene psihološke usluge od strane privatne psihološke prakse, podnesu prigovor Ministarstvu.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo će izvršiti kontrolu kvaliteta stručnog rada u skladu sa čl. 24 i 25 ovog zakona.

Član 23

Psiholog mora biti osiguran od profesionalne odgovornosti, u skladu sa zakonom.

Troškove osiguranja od profesionalne odgovornosti za psihologa koji psihološku djelatnost obavlja kod poslodavca snosi poslodavac.

IV. KONTROLA KVALITETA STRUČNOG RADA

Član 24

Kontrolom kvaliteta stručnog rada privatne psihološke prakse utvrđuje se stručnost i etičnost pruženih psiholoških usluga, kao i primjerenost primijenjenih metoda, tehnika i postupaka.

Kontrolu iz stava 1 ovog člana, po službenoj dužnosti ili po prigovoru, vrši Ministarstvo preko Komisije za kontrolu kvaliteta stručnog rada (u daljem tekstu: Komisija).

Ministarstvo obrazuje Komisiju na period od pet godina, na osnovu javnog poziva, iz reda stručnjaka iz oblasti psihologije koji imaju najmanje pet godina radnog iskustva u struci.

Član 25

Privatna psihološka praksa dužna je da omogući nesmetano obavljanje kontrole kvaliteta stručnog rada i da Komisiji dostavi sve podatke neophodne za vršenje kontrole.

O izvršenoj kontroli iz stava 1 ovog člana Komisija sačinjava izvještaj, koji naročito sadrži:

- 1) utvrđeno činjenično stanje;
- 2) utvrđene nepravilnosti u stručnom radu;
- 3) stručno mišljenje o mogućim posljedicama po korisnika psiholoških usluga;
- 4) preporuke i rok za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

Izvještaj iz stava 2 ovog člana Komisija dostavlja Ministarstvu koje ga u roku od tri dana dostavlja privatnoj psihološkoj praksi i Komori.

Privatna psihološka praksa dužna je da u roku iz stava 2 tačka 4 ovog člana otkloni utvrđene nepravilnosti i o tome obavijesti Ministarstvo.

Ako privatna psihološka praksa ne otkloni utvrđene nepravilnosti ili ne obavijesti Ministarstvo u roku iz stava 2 tačka 4 ovog člana, Ministarstvo o tome obavještava Komoru radi pokretanja postupka za oduzimanje licence.

Bliže uslove i način vršenja kontrole kvaliteta stručnog rada, broj članova i visinu naknade za rad Komisije, propisuje Ministarstvo.

V. KOMORA

Član 26

Radi unapređivanja uslova za obavljanje psihološke djelatnosti, zaštite profesionalnih interesa i unapređenja profesionalne etike, organizuje se Komora.

Komora je samostalna i nezavisna profesionalna organizacija psihologa koja obavlja poslove koji su joj povjereni ovim zakonom.

Članstvo u Komori je obavezno.

Članovi Komore plaćaju članarinu.

Komora vodi evidenciju članova Komore.

Visinu članarine, bliži sadržaj i način vođenja evidencije iz stava 5 ovog člana utvrđuje Komora.

Član 27

Komora ima svojstvo pravnog lica.

Sjedište Komore je u Podgorici.

Član 28

Komora:

- 1) donosi statut, Etički kodeks i druge opšte akte;
 - 2) vodi evidenciju članova Komore;
 - 3) vodi registar licenci;
 - 4) vodi Imenik psihologa kojima je izdata licenca;
 - 5) izdaje, obnavlja i oduzima licence;
 - 6) izdaje uvjerenja o činjenicama o kojima vodi evidenciju;
 - 7) izvršava disciplinske mjere izrečene u skladu sa ovim zakonom;
 - 8) zastupa interese psihologa pred nadležnim organima;
 - 9) saraduje sa drugim komorama, strukovnim udruženjima, stručnim, obrazovnim i naučnim ustanovama;
 - 10) saraduje sa državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave i lokalne uprave u rješavanju pitanja od značaja za obavljanje psihološke djelatnosti;
 - 11) obavlja druge poslove, u skladu sa ovim zakonom i statutom.
- Poslove iz stava 1 tač. 2 do 7 ovog člana Komora obavlja kao prenesene poslove. Kontrolu rada Komore u vršenju prenesenih poslova vrši Ministarstvo.

Član 29

Organi Komore su:

- 1) Skupština;
- 2) Upravni odbor;
- 3) Predsjednik Komore;
- 4) Nadzorni odbor;
- 5) Etički odbor;
- 6) druga tijela utvrđena statutom.

Član 30

Skupština je najviši organ Komore, koji čine svi članovi Komore.

Skupština ima predsjednika, koji se bira iz reda članova.

Skupština:

- 1) donosi statut, Etički kodeks i druge opšte akte;
- 2) razmatra i usvaja godišnji finansijski plan i godišnji izvještaj o finansijskom poslovanju Komore;
- 3) razmatra i usvaja godišnji program rada i godišnji izvještaj o radu Komore;
- 4) utvrđuje visinu članarine;
- 5) donosi zaključke, utvrđuje stavove i daje mišljenja u vezi sa pitanjima od značaja za rad Komore;
- 6) donosi poslovnik;
- 7) obavlja druge poslove, u skladu sa statutom.

Član 31

Upravni odbor ima predsjednika i četiri člana, koje bira Skupština.

Upravni odbor:

- 1) predlaže statut, Etički kodeks i druge opšte akte;
- 2) predlaže godišnji finansijski plan i godišnji izvještaj o finansijskom poslovanju Komore;
- 3) predlaže godišnji program rada i godišnji izvještaj o radu Komore;
- 4) stara se o izvršavanju godišnjeg programa rada Komore, akata i zaključaka Skupštine;
- 5) predlaže visinu članarine;
- 6) obavlja druge poslove, u skladu sa statutom.

Član 32

Predsjednika Komore bira Skupština iz reda članova.

Predsjednik Komore predstavlja i zastupa Komoru i odgovoran je za zakonitost njenog rada, u skladu sa statutom.

Član 33

Nadzorni odbor ima predsjednika i četiri člana koje bira Skupština.

Članovi Nadzornog odbora ne mogu biti članovi Upravnog odbora i drugih organa i tijela Komore koje bira Skupština.

Nadzorni odbor:

- 1) prati sprovođenje statuta i drugih opštih akata Komore, ostvarivanje prava i ispunjavanje obaveza članova Komore i materijalno i finansijsko poslovanje Komore;
- 2) obavlja druge poslove, u skladu sa statutom.

Član 34

Etički odbor ima predsjednika i četiri člana koje bira Skupština.

Članovi Etičkog odbora ne mogu biti članovi Upravnog odbora i drugih organa i tijela Komore koje bira Skupština.

Etički odbor:

- 1) prati primjenu Etičkog kodeksa;
- 2) na zahtjev organa koji sprovodi disciplinski postupak, daje mišljenje o tome da li je psiholog prekršio pravila Etičkog kodeksa;
- 3) obavlja druge poslove, u skladu sa statutom.

Član 35

Statut Komore donosi Skupština, uz saglasnost Ministarstva.

Statutom Komore bliže se uređuje organizacija, nadležnost, način izbora i razrješenja organa Komore, trajanje mandata i način odlučivanja organa Komore, prava i obaveze njenih članova, finansiranje, kao i druga pitanja od značaja za rad Komore.

Član 36

Etički kodeks sadrži pravila ponašanja i etička načela na osnovu kojih treba da postupaju psiholozi prilikom obavljanja psihološke djelatnosti.

Član 37

Sredstva za finansiranje rada Komore obezbjeđuju se iz:

- 1) članarina;
- 2) naknada za izdavanje i obnavljanje licence;
- 3) budžeta Crne Gore, za finansiranje prenesenih poslova;
- 4) prihoda od novčanih kazni;
- 5) donacija;
- 6) drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Član 38

Rad Komore je javan.

Statut i drugi opšti akti Komore objavljuju se na internet stranici Komore.

VI. DISCIPLINSKA ODGOVORNOST

Član 39

Psiholog koji psihološku djelatnost obavlja kao privatnu psihološku praksu, odgovara za povrede dužnosti koje u obavljanju psihološke djelatnosti učini svojom krivicom (u daljem tekstu: disciplinske povrede), u skladu sa ovim zakonom.

Odgovornost za krivično djelo ili prekršaj ne isključuje disciplinsku odgovornost psihologa iz stava 1 ovog člana.

Član 40

Disciplinske povrede mogu da budu lakše i teže.

Lakše disciplinske povrede su:

- 1) nedolično ponašanje prema drugim psiholozima;
- 2) nedolično ponašanje na javnom mjestu ili u javnim aktivnostima (javni nastupi i dr.) ili nanošenje štete ugledu Komore i profesije psihologa;
- 3) nedolično ponašanje prema naručiocima i korisnicima psiholoških usluga i licima koja vrše kontrolu kvaliteta stručnog rada;
- 4) neispunjavanje obaveza po osnovu članstva u Komori;
- 5) neuredno vođenje psihološke dokumentacije.

Teže disciplinske povrede su:

- 1) očigledno ili grubo kršenje Etičkog kodeksa i standarda psihološke struke;
- 2) nepostupanje u skladu sa odlukama nadležnih organa;
- 3) onemogućavanje vršenja kontrole kvaliteta stručnog rada u skladu sa ovim zakonom;
- 4) povreda obaveze čuvanja profesionalne tajne;
- 5) dolazak na posao u napitom stanju, opijanje tokom rada ili korišćenje opojne droge;
- 6) ponavljanje lakše disciplinske povrede u toku jedne godine;
- 7) preslikavanje ili davanje na uvid psihodijagnostičkih sredstava neovlašćenim licima u cjelini ili djelimično;
- 8) povreda obaveze osiguranja od profesionalne odgovornosti;
- 9) ako je psiholog pravosnažno osuđen za krivično djelo iz člana 8 stav 1 tačka 2 ovog zakona.

Član 41

Disciplinske mjere za lakše disciplinske povrede su:

- 1) opomena;
- 2) novčana kazna.

Disciplinske mjere za teže disciplinske povrede su:

- 1) novčana kazna;
- 2) privremena zabrana obavljanja psihološke djelatnosti, u trajanju od mjesec do godinu dana;
- 3) zabrana obavljanja psihološke djelatnosti.

Visina novčane kazne utvrđuje se u skladu sa opštim propisima o radu.

Član 42

Predlog za pokretanje disciplinskog postupka podnosi Komora.

Član 43

Postupak utvrđivanja disciplinske odgovornosti vodi disciplinska komisija koju imenuje ministar socijalnog staranja.

Disciplinsku komisiju čine dva člana iz reda zaposlenih u Ministarstvu i jedan član koji je predstavnik Komore.

Predsjednik disciplinske komisije bira se iz reda članova komisije koji su zaposleni u Ministarstvu.

Disciplinska komisija imenuje se za svaki pojedinačni slučaj.

Članovima disciplinske komisije pripada naknada za rad.

Protiv odluke disciplinske komisije može se pokrenuti upravni spor.

Član 44

Pokretanje disciplinskog postupka zbog lakše disciplinske povrede zastarijeva u roku od jedne godine od dana kad je disciplinska povreda učinjena.

Pokretanje disciplinskog postupka zbog teže disciplinske povrede zastarijeva u roku od tri godine od dana kad je disciplinska povreda učinjena.

Vođenje disciplinskog postupka zastarijeva kad protekne dva puta onoliko vremena koliko je propisano za zastarjelost pokretanja disciplinskog postupka.

Član 45

Disciplinske mjere izvršava Komora.

Sredstva prikupljena izvršenjem novčanih kazni i naplatom troškova disciplinskog postupka prihod su Komore.

Član 46

Postupak utvrđivanja disciplinske odgovornosti psihologa koji psihološku djelatnost obavlja kod poslodavca vodi poslodavac, u skladu sa opštim propisima o radu.

VII. NADZOR

Član 47

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Član 48

Poslove inpekcijskog nadzora vrši inspektor socijalne i dječje zaštite.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Član 49

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 eura do 15.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) prilikom zapošljavanja lica za obavljanje psihološke djelatnosti, zaposli lice koje ne ispunjava uslove iz člana 7 stav 1 ovog zakona (član 7 stav 3);

2) počne sa radom i obavlja psihološku djelatnost bez rješenja o ispunjenosti uslova (član 15 stav 5);

3) ne snosi troškove osiguranja od profesionalne odgovornosti za psihologa koji psihološku djelatnost obavlja kod poslodavca (član 23 stav 2);

4) onemogućí nesmetano obavljanje kontrole kvaliteta stručnog rada i Komisiji ne dostavi podatke neophodne za vršenje kontrole (član 25 stav 1).

Član 50

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u pravnom licu, ako:

1) prilikom zapošljavanja lica za obavljanje psihološke djelatnosti, zaposli lice koje ne ispunjava uslove iz člana 7 stav 1 ovog zakona (član 7 stav 3);

2) počne sa radom i obavlja psihološku djelatnost bez rješenja o ispunjenosti uslova (član 15 stav 5).

Član 51

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 eura do 6.000 eura kazniće se za prekršaj preduzetnik, ako:

1) prilikom zapošljavanja lica za obavljanje psihološke djelatnosti, zaposli lice koje ne ispunjava uslove iz člana 7 stav 1 ovog zakona (član 7 stav 3);

2) počne sa radom i obavlja psihološku djelatnost bez rješenja o ispunjenosti uslova (član 15 stav 5);

3) ne snosi troškove osiguranja od profesionalne odgovornosti za psihologa koji psihološku djelatnost obavlja kod poslodavca (član 23 stav 2);

4) onemogućí nesmetano obavljanje kontrole kvaliteta stručnog rada i Komisiji ne dostavi podatke neophodne za vršenje kontrole (član 25 stav 1).

Član 52

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice – psiholog, ako:

1) obavlja psihološku djelatnost bez licence izdate u skladu sa ovim zakonom (član 7 stav 2);

2) u cjelini ili djelimično, preslikava ili na bilo koji način daje na uvid psihodijagnostička sredstva neovlašćenim licima (član 18 stav 2);

3) kao profesionalnu tajnu ne čuva podatke o ličnom i porodičnom životu korisnika psiholoških usluga i rezultatima psihološke procjene (član 19 stav 1);

4) onemogućí nesmetano obavljanje kontrole kvaliteta stručnog rada i Komisiji ne dostavi podatke neophodne za vršenje kontrole (član 25 stav 1).

IX. PRELAZNE I ZAVRŠNA ODREDBA

Član 53

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 54

Osnivačka Skupština Komore će se održati u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Osnivačku Skupštinu Komore saziva najmanje deset psihologa i njom predsjedava najstariji psiholog.

Osnivačka Skupština Komore donosi statut i bira Upravni odbor, Nadzorni odbor, Etički odbor i predsjednika Komore.

Član 55

Psiholozi koji obavljaju psihološku djelatnost dužni su da podnesu zahtjev za izdavanje licence u skladu sa ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana konstituisanja Komore u skladu sa članom 54 ovog zakona.

Član 56

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Donošenje Zakona o psihološkoj djelatnosti predviđeno je Programom rada Vlade za 2024. godinu.

Izradom nacrtu Zakona o psihološkoj djelatnosti koordiniralo je Ministarstvo rada i socijalnog staranja. Radnu grupu su činili predstavnici Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva zdravlja, Ministarstva prosvjete, predstavnici NVO sektora i predstavnici Filozofskog fakulteta - katedra za psihologiju u Nikšiću.

Imajući u vidu da se psihologija prožima kroz sve aspekte života samim tim zahtijeva uređen sistem u kojem će psiholozi moći da pomažu ljudima, da razumiju uzroke i posljedice ljudskog ponašanja, kao i da pružavaju savjete za optimalan razvoj ljudskih potencijala i poboljšanje grupne i organizacijske učinkovitosti. Rad psihologa utiče na mentalno zdravlje i kvalitet života ljudi, porodica, kao i šire društvene zajednice. Briga o mentalnom zdravlju je od izuzetne važnosti za izgradnju zdravog i produktivnog društva. Posljednjih godina je veoma izraženo prisustvo problema mentalnog zdravlja stanovništva, koji se indirektno odražavaju i na fizičko zdravlje stanovništva, a veoma je izraženo i nezadovoljstvo građana zbog neadekvatne podrške u prevazilaženju kriznih situacija i saniranju teškoća psihološke prirode. Neadekvatna pomoć i podrška u kriznim situacijama imaju za posljedicu umanjene kvaliteta života i smanjenu sposobnost aktivnog učešća u društvu, a to, opet može rezultirati društvenom izolacijom i nezaposlenošću, što je praćeno finansijskim problemima koji iz toga često proističu. Istraživanja pokazuju da neblagovremeno i neadekvatno reagovanje može imati dugoročne negativne ekonomske posljedice, uključujući i siromaštvo.

U ustanovama poslove psihologa često obavljaju lica koja nemaju odgovarajuću stručnu spremu, zbog čega izostaje adekvatna zaštita mentalnog zdravlja, kao i prevencija razvoja problema. Posljedice kako po pojedinca, tako i na kompletno društvo vremenom postaju sve veće i uočljivije, što će se odraziti i na troškove koje je neophodno izdvajati iz budžeta za potrebe zdravstvene zaštite. Usvajanje Zakona o psihološkoj djelatnosti treba da uredi ovu oblast, tako da će korisnici dobijati blagovremenu i adekvatnu stručnu podršku u oblasti zaštite mentalnog zdravlja, što će spriječiti uvećanje troškova za liječenje posljedica neadekvatnih tretmana.

U procesu izrade zakona obavljene su Javne konsultacije, nakon čega su sve dospjele sugestije bile razmatrane.

Za monitoring i evaluaciju primjene zakona biće zadužena Komora psihologa, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Minsitarstvo zdravlja i Ministarstvo prosvjete.

Zbog nepostojanja zakonskog okvira za djelovanje psihologa, društvo je bilo suočeno s ozbiljnim i dugoročno štetnim posljedicama koje se ogledaju u korištenju psihodijagnostičkih sredstava od strane neovlašćenih osoba kao i zloupotreba istih i narušavanje autorskih prava. Takođe, upitna je i organizacija posla psihologa, dolazi do zloupotrebe same profesije jer psihološke metode i postupke sprovode lica koja nemaju odgovarajuću kvalifikaciju. Dosadašnjom praksom su oštećeni korisnici koji nijesu dobijali adekvatne usluge, a posledice neadekvatne zaštite mentalnog zdravlja odražavaju se na mentalno zdravlje stanovništva. Takođe su ovom praksom oštećeni i psiholozi koji nijesu mogli da dobiju posao u svojoj struci jer su njihova radna mjesta pokrivala lica koja nijesu imala odgovarajuću stručnu spremu.

Ministarstvo rada i socijalnog staranja predlaže usvajanje Zakona o psihološkoj djelatnosti, kako bi se uredila ova oblast, koja je dugi niz godina bila bez zakonskog okvira, što je davalo mogućnost zloupotrebe i kršenja prava korisnika.

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Psihološka djelatnost i psihološka praksa uređeni su zakonom u zemljama EU kao i zemljama u okruženju, koje su prepoznale potrebu za donošenjem zakona koji uređuje ovu oblast. Mi smo takođe prepoznali niz razloga zbog kojih je neophodno donijeti zakon, kao što su : osiguranje kvaliteta psiholoških usluga, zaštita javnih politika socijalne zaštite, zaštita djece, zaštita javnog zdravlja i sigurnost korisnika usluga, odnosno osiguranje dostupnih, blagovremenih, sigurnih i kvalitetnih usluga psihologa svim kategorijama građana kojima su potrebne takve usluge.

Usvajanjem Zakona o psihološkoj djelatnosti takođe se doprinosi pitanjima koja su vezana za pregovarački proces u okviru poglavlja 19 (socijalna politika i zapošljavanje). Prevažodno se doprinosi povećanju kvaliteta pruženih usluga, a samim tim i boljoj zaštiti mentalnog zdravlja korisnika usluga.

IV. OBJAŠNENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Ovim zakonom uređuju se uslovi i način obavljanja psihološke djelatnosti, kontrola kvaliteta stručnog rada, nadležnosti Komore psihologa Crne Gore, kao i druga pitanja od značaja za obavljanje ove djelatnosti. Članom 8 Zakona o psihološkoj djelatnosti propisano je da je članstvo u Komori uslov za dobijanje licence. Formiranjem Komore obezbijediće se unapređenje uslova za obavljanje psihološke djelatnosti, zaštita profesionalnih interesa i unapređenje profesionalne etike. Plaćanjem članarine Komora će obezbijediti finansijska sredstva za organizovanje stručnih obuka, konferencija, unapređenje struke koje će se sprovoditi u kontinuitetu kako bi se obezbijedio kvalitet pružanja usluga. Licenca će se obnavljati u skladu sa uslovima propisanim podzakonskim aktima nakon donošenja zakona.

Psihološka djelatnost obavlja se u skladu sa Etičkim kodeksom psihološke djelatnosti i standardima psihološke struke koji obuhvataju primjenu stručno i naučno

provjerenih saznanja, metoda, instrumenata, tehnika i postupaka. Zakonom se bliže određuju: obavljanje psihološke djelatnosti, pripravnički staž za psihologe, sadržaj i način polaganja stručnog ispita, postupak licenciranja, prava i obaveze licenciranih psihologa, kontrola kvaliteta stručnog rada, osnivanje Komore psihologa Crne Gore, disciplinska odgovornost, nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, kao i kaznene odredbe za prekršaje kako pravnih tako i fizičkih lica.

Zakon o psihološkoj djelatnosti predviđa osnivanje Komore psihologa Crne Gore kao samostalne i nezavisne profesionalne organizacije psihologa koja obavlja poslove u cilju unapređenja uslova za obavljanje psihološke djelatnosti, zaštite profesionalnih interesa i druge poslove koji su joj povjereni ovim zakonom. Komora ima svojstvo pravnog lica, sjedište Komore je u Podgorici. Organi Komore su: Skupština, Upravni odbor, Predsjednik Komore, Nadzorni odbor, Etički odbor i druga tijela utvrđena statutom.

V. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Primjena ovog zakona neće izazvati troškove privredi kao ni malim ni srednjim preduzećima, a predviđeni su minimalni troškovi iz budžeta. Međutim, troškovi potrebni za saniranje zdravstvenih problema koji su posljedica neadekvatnog tretmana korisnika će se značajno smanjiti. Istraživanja sprovedena u razvijenim državama EU ukazuju da se adekvatnom i blagovremnom intervencijom u cilju poboljšanja mentalnog zdravlja korisnika značajno smanjuju troškovi zdravstvene zaštite koji su usmjereni na liječenje posljedica neadekvatnog tretmana. Sredstva za finansiranje rada Komore obezbjeđivaće se djelimično i od: članarina, naknada za izdavanje i obnavljanje licence, prihoda od novčanih kazni izrečenih u disciplinskom postupku, donacija itd.

Implementacijom ovog propisa neće se ostvariti direktan prihod za budžet Crne Gore, ali će se indirektno smanjiti troškovi zdravstvene zaštite koji su usmjereni na liječenje posljedica neadekvatnog tretmana, što će dugoročno imati pozitivan uticaj na budžet. Nisu postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih prihoda/izdataka.

Crna Gora
Ministarstvo evropskih poslova

Adresa: Bulevar revolucije 15
81 000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 481 301
www.gov.me/mep

Br: 04/4-907/23-2731/2

1. avgust 2023.

Za: **MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNOG STARANJA**

ministru Admiru Adroviću

Veza: Dopis br: 01-128/22-310/17

Predmet: Mišljenje o usklađenosti Predloga zakona o psihološkoj djelatnosti s pravnom tekovinom EU

Poštovani,

Dopisom broj 01-128/22-310/17 od 31. jula 2023. godine tražili ste mišljenje o usklađenosti **Predloga zakona o psihološkoj djelatnosti s pravnom tekovinom Evropske unije**.

Nakon upoznavanja sa sadržinom predloga propisa, a u skladu sa nadležnostima definisanim članom 18 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Sl. list CG“, br. 49/22, 52/22, 56/22, 82/22 i 110/22) Ministarstvo evropskih poslova je saglasno sa navodima u obrascu usklađenosti predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije.

S poštovanjem,

Prilog:

- Izjava i tabela usklađenosti Predloga zakona o psihološkoj djelatnosti s pravnom tekovinom EU

Dostavljeno:

- Ministarstvu rada i socijalnog staranja;
- a/a

me4 eu
eu4 me

Crna Gora

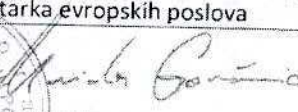

Organ državne uprave nadležan za oblast na koju se propis odnosi/donosilac akta

Ministarstvo rada i socijalnog staranja

Naziv propisa	Predlog zakona o psihološkoj djelatnosti	
Klasifikacija propisa po oblastima i podoblastima uređivanja	oblast	podoblast
	XIII Zdravstvena i socijalna zaštita i socijalno osiguranje	4. Socijalna i dječja zaštita
Klasifikacija propisa po pregovaračkim poglavljima i podpoglavljima prava Evropske unije	poglavlje	potpoglavlje
	19. Socijalna politika i zapošljavanje	19.20 Socijalna politika (05.20)
Ključni termini - eurovok deskriptori		

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM
TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE**

		Identifikacioni broj Izjave	MRS-IU/PZ/24/02
1. Naziv nacrt/predloga propisa			
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o psihološkoj djelatnosti		
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on Psychological Activity		
2. Podaci o obrađivaču propisa			
a) Organ državne uprave koji priprema propis			
Organ državne uprave	Ministarstvo rada i socijalnog staranja		
- Sektor/odsjek	Direktorat za socijalno staranje i dječju zaštitu/ Direkcija za zaštitu djece i mladih		
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Mersida Aljićević +382 68 80 12 22 mersida.aljicevic@mrs.gov.me		
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Ana Marković +382 67 42 43 41 ana.markovic@mif.gov.me		
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa			
- Naziv pravnog lica	/		
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/		
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/		
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis			
- Organ državne uprave	Ministarstvo rada i socijalnog staranja i nadležni inspeksijski organi		
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)			
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis			
Sporazum ne sadrži odredbu koja se odnosi na normativni sadržaj predloga propisa.			
b) Stepen ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa			
	☐	ispunjava u potpunosti	
	☐	djelimično ispunjava	
	☐	ne ispunjava	
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa			
/			
5. Veza nacrt/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)			
- PPCG za period	2023-2024		
- Poglavlje, potpoglavlje	/		
- Rok za donošenje propisa	/		
- Napomena	Donošenje Zakona o psihološkoj djelatnosti nije predviđeno Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.		
6. Usklađenost nacrt/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije			
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije			
Ne postoji odredba primarnih izvora prava EU s kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.			
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije			
Ne postoji odredba sekundarnih izvora prava EU s kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.			
c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije			

Ne postoji izvor prava EU ove vrste s kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.	
6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrt/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti	
/	
7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu	
Ne postoje odgovarajući propisi EU s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost.	
8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/predloga propisa	
Ne postoje izvori međunarodnog prava s kojima je potrebno uskladiti predlog propisa.	/
9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)	
/	
10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)	
Predlog zakona o psihološkoj djelatnosti nije na engleskom jeziku.	
11. Učešće konsultanata u izradi nacrt/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti	
U izradi Predloga zakona o psihološkoj djelatnosti nije bilo učešća konsultanata.	
Potpis / ovlašteno lice obrađivača propisa	Potpis / ministarka evropskih poslova
Datum: 	Datum:

Prilog obrasca:

1. Prevodi propisa Evropske unije
2. Prevod nacrt/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacrt/predloga propisa		1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrt/predloga propisa na Vladi		
MRS-TU/PZ/24/02		MRS-IU/PZ/24/02		
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka				
/				
3. Naziv nacrt/predloga propisa Crne Gore				
Na crnogorskom jeziku		Na engleskom jeziku		
Predlog zakona o psihološkoj djelatnosti		Proposal for the Law on Psychological Activity		
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije				
a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacrt/ predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNOG STARANJA

NAZIV PROPISA

ZAKON O PSIHOLOŠKOJ DJELATNOSTI

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Zakon o psihološkoj djelatnosti treba da uredi oblast psihološke djelatnosti u Crnoj Gori. Psihološka djelatnost i psihološka praksa uređeni su u zemljama EU kao i zemljama u okruženju, koje su prepoznale potrebu za donošenjem ovog zakona, zbog čega je i Crna Gora na isti način uredila psihološku djelatnost.

Ovaj akt treba da uredi probleme koje se pojavljuju u praksi a odnose se na dosadašnju praksu obavljanja psihološke djelatnosti od strane lica koja nemaju adekvatnu kvalifikaciju.

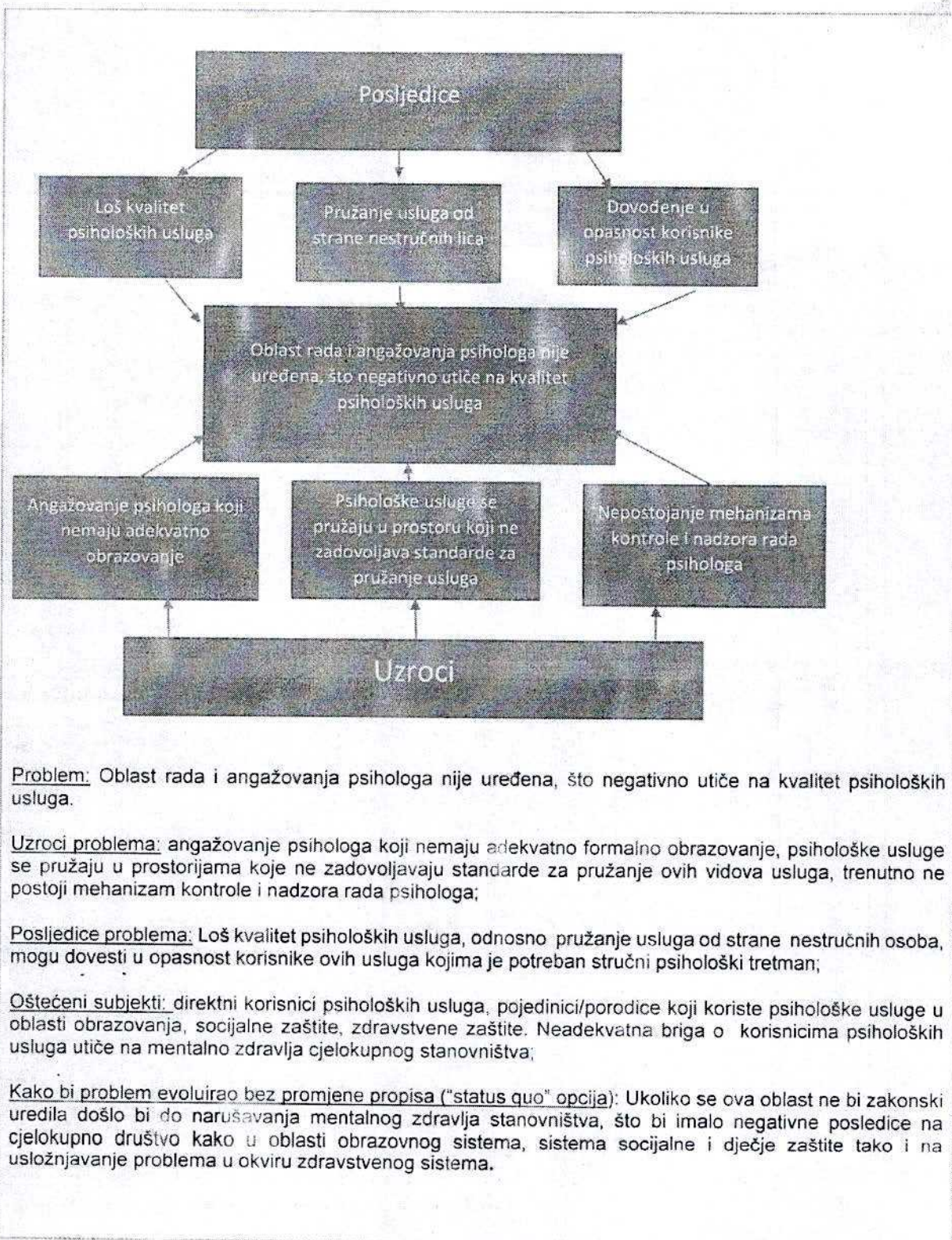
Dosadašnjom praksom su oštećeni korisnici koji nijesu dobijali adekvatne usluge a posledice neadekvatne zaštite mentalnog zdravlja odražavaju se na mentalno zdravlje stanovništva. Takođe su ovom praksom oštećeni i psiholozi koji nijesu mogli da dobiju posao u svojoj struci jer su njihova radna mjesta pokrivala lica koja nijesu imala adekvatnu stručnu spremu.

Posljednjih godina uočava se da građani Crne Gore ne dobijaju adekvatnu podršku u prevazilaženju kriznih situacija, nedostatak adekvatne pomoći u saniranju teškoća psihološke prirode. Takođe je veoma izraženo prisustvo svih oblika nasilja, a naročito vršnjačkog nasilja. U školama poslove psihologa većinom obavljaju lica koja nemaju adekvatnu stručnu spremu, zbog čega izostaje rana intervencija i prevencija nasilja, kao i adekvatna zaštita mentalnog zdravlja.

Posledice kako po pojedinca, tako i na kompletno društvo bi vremenom postajale sve veće što bi se odrazilo i na troškove koje je neophodno izdvojiti iz budžeta za potrebe zdravstvene zaštite. Usvajanjem zakona korisnici će dobijati blagovremenu i adekvatnu stručnu podršku u oblasti mentalnog zdravlja, što će spriječiti uvećanje troškova za liječenje posljedica neadekvatnog tretmana.

Usvajanjem zakona omogućava se formiranje Komore psihologa koja će pratiti kvalitet rada, primjenu Etičkog kodeksa, ispunjenost standarda u radu psihologa.

Slijedi prikaz uzroka i posljedica nepostojana propisa. Prilikom pripreme propisa korišćena je tehnika "drvo problema" kako bi se evidentirali negativni aspekti koji uzrokuju ili su posljedica problema. Drvo problema omogućava da se problemi bolje razumiju i da se razgraniče njihovi uzroci i posljedice.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

1. Usvajanjem Zakona o psihološkoj djelatnosti doprinijeće se unaprijeđenju kvaliteta socijalne i dječje zaštite, kvaliteta zdravstvene zaštite, kao i unapređenju kvaliteta obrazovnog sistema. U sistemu socijalne i dječje zaštite, zdravstvene zaštite kao i obrazovanja, zaposleni su psiholozi. Kvalitet usluga koje pružaju u velikoj mjeri zavisi od načina na koji je uređena psihološka djelatnost. Naime, u pomenutim institucijama radna mjesta psihologa često pokrivaju lica koja nisu završila studije psihologije, zbog čega nisu u mogućnosti da pruže kvalitetne usluge. Istu situaciju prepoznajemo u privatnom sektoru gdje lica koja nemaju adekvatnu stručnu spremu obavljaju posao psihologa. Ovakva situacija se negativno odražava na ukupno stanje u društvu, zbog čega je neophodno urediti ovu. Usvajanjem Zakona postići će se poboljšanje mentalnog zdravlja stanovništva, a samim tim i kvalitet života ljudi, oblast porodica, kao i šire društvene zajednice. Kroz navedeni regulatorni okvir će se omogućiti adekvatna pomoć i adekvatna podrška u kriznim situacijama. Usvajanje Zakona će urediti oblast psihološke djelatnosti, što će omogućiti da korisnici dobijaju blagovremenu i adekvatnu stručnu podršku u oblasti zaštite mentalnog zdravlja, što će spriječiti povećanje troškova za liječenje koje su posljedica neadekvatnog liječenja.

2. Uticaće se kvalitet zaštite korisnika psiholoških usluga, ali i doprinijeti pitanjima koja su vezana za pregovarački proces u okviru poglavlja 19 (Socijalna politika i zapošljavanje). Ovaj cilj je u skladu sa Strategijom za ostarivanje prava djeteta od 2019-2023. i strateškim ciljem koji se odnosi na poboljšanje dostupnosti i kvaliteta socijalne i zdravstvene zaštite i obrazovanja za svu djecu.

Konvencija UN o pravima djeteta obavezuje države potpisnice na obezbjeđivanje kvalitete zaštite zdravlja djece, kao i zaštite od svih oblika nasilja. Poboljšanjem kvaliteta usluga korisnicima će biti pružena adekvatna zaštita mentalnog zdravlja, koja za sada zbog neuređenosti ove oblasti izostaje.

Kroz Nacionalnu strategiju održivog razvoja do 2030. godine, definisani su strateški ciljevi i to unapređenje zdravlja građana svih uzrasta i smanjenje nejednakosti u zdravlju, kao i unapređenje stanja ljudskih resursa i jačanje socijalne inkluzije.

3. Biće zakonski uređena psihološka djelatnost i djelokrug rada psihologa.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Objasniti preferiranu opciju?**

Imajući u vidu da do sada nije postojao propis koji uređuje psihološku djelatnost, jedini način da se ova oblast uredi je donošenje zakona. Nedostatak regulatorne opcije doveo je do problema koji se manifestuju u praksi, stoga je usvajanje zakona neophodno. Kako smo već naveli, oblast rada i angažovanja psihologa nije uređena, što negativno utiče na kvalitet psiholoških usluga. Loš kvalitet psiholoških usluga, odnosno pružanje usluga od strane nestručnih lica dovode u opasnost korisnike ovih usluga kojima je potreban stručni psihološki tretman. Takođe, u svim državama u regionu ova oblast je uređena zakonom.

Ukoliko se ova oblast ne bi uredila zakonom, vremenom bi se pogoršalo stanje u oblasti socijalne i dječje zaštite, obrazovnog i zdravstvenog sistema.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

Rješenja u ovom propisu utiče na kvalitet pružene usluge, što će direktno uticati na zdravstveno stanje korisnika, indirektno na njihove porodice, osobe u okruženju ali i na ukupno stanje u društvu. Izloženost traumatskim iskustvima, stresu, disfunkcionalni odnosi, odnosno problemi sa mentalnim zdravljem vremenom se odražavaju i na fizičko zdravlje. Neadekvatno suočavanje sa psihološkim poteškoćama doprinosi nastanku zdravstvenih problema, odnosno psihosomatskih tegoba. U tom smislu urušeno mentalno zdravlje utiče i na kardio-vaskularni, digestivni, endokrini sistem, tj. na cjelokupno zdravlje pojedinca. Takođe, u određenim situacijama neadekvatno tretiranje mentalnih poteškoća može dovesti do suicidalnih stanja tj. eskalacije agresije kako prema sebi tako i prema drugima. Mentalni poremećaji su relativno česti, nerijetko počinju u adolescentnom periodu, utiču na smanjenje kvaliteta života i korišćenje zdravstvenih resursa. Zbog važnosti i veličine problema mentalni poremećaji u Crnoj Gori, kao i globalno, predstavljaju jedan od prioritarnih javnozdravstvenih izazova. Prema procjenama za 2017. godinu (izvor: IHME, Global Burden of Disease) poremećaji mentalnog zdravlja i zavisnosti čine oko 5% globalnog opterećenja bolestima (pokazatelj DALYs). Učestalost mentalnih poremećaja kod djevojčica i dječaka u Evropi između desete i devetnaeste godine je 16,3 posto dok je za istu uzrasnu grupu na svjetskom nivou učestalost 13,2 posto. Procjenjuje se da 9 miliona djece i mladih u Evropi, žive s nekim od mentalnih poremećaja. U Evropi je samoubistvo drugi najčešći uzrok smrti među mladima u uzrasnoj grupi od 10 do 19 godina (podaci UNICEF).

Blagovremeno reagovanje kada se problem javi, kvalitetne usluge u okviru zdravstvenog sistema i sistema socijalne zaštite, ali prije svega adekvatna prevencija u obrazovnom sistemu doprinijeće smanjenu mentalnih oboljenja, kao i troškova liječenja.

Trenutno ne postoje analize troškova i uticaj koji zakon ima u zemljama koje su usvojile zakon o Psihološkoj djelatnosti. Važno je napomenuti da Crna Gora kao država u procesu pristupanja EU intenzivno radi na ispunjavanju evropskih standarda i stvaranju uslova za zatvaranje poglavlja 19 koje se odnosi socijalnu politiku i zapošljavanje. Donošenjem zakona o psihološkoj djelatnosti utiče se na rješavanje pitanja koja su od značajna u dijelu socijalne zaštite. Tokom izrade Nacrta zakona konsultovana su zakonska rješenja zemalja u regionu, uključujući i Zakon o psihološkoj djelatnosti Republike Hrvatske koja je članica Evropske Unije.

Primjena zakona neće izazvati troškove privredi kao ni malim ni srednjim preduzećima, a imaće minimalne troškove iz budžeta. Međutim, troškovi potrebni za saniranje zdravstvenih problema koji su posljedica neadekvatnog tretmana korisnika će se značajno smanjiti. Istraživanja sprovedena u razvijenim državama EU ukazuju da se adekvatnom i blagovremnom intervencijom u cilju poboljšanja mentalnog zdravlja korisnika značajno smanjuju troškovi zdravstvene zaštite, koji su usmjereni na liječenje posljedica neadekvatnog tretmana.

Ovim propisom se ne podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija. Neće biti administrativnih opterećenja i biznis barijera. Zakonom je predviđeno licenciranje psihologa.

Do sada nije postojao sistem licenciranja psihologa. Angažovani su psiholozi koji nemaju adekvatno formalno obrazovanje, psihološke usluge se pružaju u prostorijama koje ne zadovoljavaju standarde. Trenutno ne postoji mehanizam kontrole i nadzora nad radom psihologa. Uvođenje sistema licenciranja je jedan od osnovnih mehanizama za unapređivanje sistema kvaliteta psiholoških usluga. Troškove polaganja stručnog ispita i izdavanja licenci snosiće psiholozi, oni će iznositi okvirno 50,00 eura za polaganje stručnog ispita, odnosno 200,00 eura za dobijanje licence. Bliži uslovi, kriterijumi i standardi za polaganje stručnog ispita i izdavanje licence biće uređeni podzakonskim aktima nakon donošenja zakona.

Članom 8 Zakona o psihološkoj djelatnosti propisano je da je članstvo u Komori uslov za dobijanje licence. Formiranjem Komore obezbjeđiće se unapređenje uslova za obavljanje psihološke djelatnosti, zaštita profesionalnih interesa i unapređenje profesionalne etike. Plaćanjem članarine Komora će obezbjeđivati finansijska sredstva za organizovanje stručnih obuka, konferencija, unaprijeđenje struke koje će se sprovoditi u kontinuitetu kako bi se obezbjedio kvalitet pružanja usluga. Licenca će se obnavljati u skladu sa uslovima propisanim podzakonskim aktima nakon donošenja zakona.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- **Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?**
- **Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.**

- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Dbrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Potrebno je opredijeliti sredstva iz budžeta Crne Gore u iznosi 115.000,00€.

Sredstva predviđena za primjenu ovog zakona isplaćivaće se sa Programa 22025-Socijalna zaštita, Potprogram 22025 002 Prava iz oblasti socijalne, boračke i invalidske zaštite, Aktivnost 22 025 002 001 Regulisanje boračke invalidske zaštite, Ekonomska klasifikacija 431-9 transferi institucijama.

Primjena zakona predviđena je za 2024. godinu, a sredstva su planirana budžetom.

Koeficijenti i obračuni zarada zaposlenih:

Samostalni savjetnik I (pravnik)- koeficijent 9.60, bruto 961.56 eura/neto 788.98 eura

Samostalni savjetnik III (psiholog)- koeficijent 9.20, bruto 895.14 eura /neto 738.83 eura

Administrativni radnik- koeficijent 9.20, bruto 895.14 eura /neto 738.83 eura

Higijeničar- koeficijent 5.10, bruto 532.55 eura /neto 450.00 eura

Implementacijom propisa obezbjeđenje finansijskih sredstava je potrebno obezbijediti u kontinuitetu, za svaku godinu pojedinačno.

Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Finansijska sredstva nisu obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, ali će biti planirane za narednu fiskalnu godinu.

Nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.

Korišteni su koeficijenti i obračuni zarada za zaposlene državne službenike u javnoj upravi za mjesec februar 2023. godine.

Implementacijom ovog propisa neće se ostvariti direktan prihod za budžet Crne Gore, ali će se indirektno smanjiti troškovi zdravstvene zaštite koji su usmjereni na liječenje posljedica neadekvatnog tretmana, što će dugoročno imati pozitivan uticaj na budžet.

Nisu postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih prihoda/izdataka.

Nisu postojale sugestije Ministarstva finansija.

Nisu dobijene nikakve primjedbe

Troškovi osnoivanja Komore psihologa Crne Gore (finansiranje prenesenih poslova)	
Troškovi zakupa prostora za 12 mjeseci	13.200,00€
Troškovi zarade za pravnika, psihologa, administrativnog radnika i higijeničara.	40.000,00€
Troškovi opremanja	9.000,00€
Materijalni troškovi	12.600,00€
Troškovi naknada za komisije (Nadzor i Etički odbor)	40.000,00€
Troškovi zakupa sale (Skupština)	500,00€
UKUPNO	115.000,00 €

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Ekspertska podrška nije korišćena.

Konsultovane su grupe psihologa u fazi izrade Predloga zakona o psihološkoj djelatnosti, predstavnici državnih organa kao i NVO sektora.

Radnu grupu su činili psiholozi iz oblasti socijalne zaštite, zdravstvene zaštite, obrazovanja, Udruženja psihologa i psiholozi iz NVO sektora. Psiholozi su izradili Predlog zakona o psihološkoj djelatnosti.

Javna rasprava o Nacrtu zakona o psihološkoj djelatnosti održana je od 09. do 22. novembra 2022. godine. U javnoj raspravi je učestvovala ZU Specijalna bolnica za psihijatriju "Dobrota", Kotor, Milena Raičević, JU Stručna medicinska škola, Podgorica, Dragica Tvrdišić, JPU "Irena Radović" Danilovgrad, Vanja Nuhefendić JUOŠ "Dašo Pavičić" iz Herceg Novog. Iz ZU Specijalna bolnica predložili su da psihološka djelatnost obuhvata sprovođenje raznih psihoterapija, kao i to da je poslodavac dužan da omogući ovlaštenom psihologu stručno usavršavanje. Oba predloga su prihvaćena.

Komentari dostavljeni od strane tri profesorice pedagogije i psihologije koje su kvalifikacije stekle na Filozofskom fakultetu u Sarajevu, nisu uvažene iz razloga što se radi o sistemskom zakonu koji uređuje pitanje psihološke djelatnosti i ne može se baviti drugim profesijama, osim profesije psihologa.

7: Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Ne postoje prepreke za implementaciju propisa.

Kako bi se ispunili ciljevi preduzeće se mjere koje su definisane u samom zakonu a odnose se na formiranje Komore psihologa kao i aktivnosti koje proizilaze iz njene nadležnosti.

Glavni indikatori su zadovoljstvo korisnika i poboljšanje njihovog zdravstvenog stanja kroz unapređenje kvaliteta usluga u socijalnoj, zdravstvenoj zaštiti i obrazovanju, kao i smanjenje nasilja i neprihvatljivih oblika ponašanja u društvu.

Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva su: broj hospitalizacija psihijatrijskih pacijenata, procenat recidiva hospitalizacija (podaci godišnjih izvještaja Klinika za mentalno zdravlje i JU specijalne bolnice za psihijatriju, Dobrota), broj prijava nasilja nad ženama i nasilja u porodici, broj prijava vršnjačkog nasilja (godišni izvještaji Uprave policije i centara za socijalni rad), broj suicida, broj homicida, broj članova Komore, broj izdatih licenci za obavljanje psihološke djelatnosti.

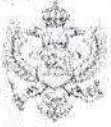
Za monitoring i evaluaciju primjene propisa biće zadužena Komora psihologa, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Minsitarstvo zdravlja i Ministarstvo prosvjete.

Datum i mjesto

Podgorica, 11.01. 2024. god.

Starješina

Ministarstvo
finansija

Crna Gora
MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNOG STARANJA
Podgorica

27. 02. 2024

Primljeno:				
Org. jed.	Jed. klas. znak	Redni broj	Prilog	Vrijednost
01-	128/	22-310/	21	

Mercator
Adresa: Ul. Stanka Dragojevića br. 2
81000 Podgorica Crna Gora
www.mif.gov.me

Br: 05-02-040/24-178/2

Podgorica, 23.02.2024. godine

**Za: MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNOG STARANJA, Rimski trg 46, Podgorica
gospođi, Naidi Nišić, ministarki**

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o psihološkoj djelatnosti

Veza: Vaš akt br. 01-128/22-310/24 od 11.01.2024. godine

Poštovana gospođo Nišić,

Povodom *Predloga zakona o psihološkoj djelatnosti*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Dostavljenim Predlogom navedeno je da isti ima za cilj unapređenje kvaliteta socijalne i dječje zaštite, kvaliteta zdravstvene zaštite, kao i unapređenje kvaliteta obrazovnog sistema, kroz uređenje oblasti psihološke djelatnosti, što će omogućiti da korisnici dobijaju adekvatnu i blagovremenu stručnu podršku u oblasti zaštite mentalnog zdravlja. Takođe, Predlogom zakona se uvodi sistem licenciranja psihologa. Od predlagača propisa je dostavljeno obrazloženje da su trenutno angažovani psiholozi koji nemaju adekvatno formalno obrazovanje, psihološke usluge se pružaju u prostorijama koje ne zadovoljavaju standarde i trenutno ne postoji mehanizam kontrole i nadzora nad radom psihologa. S tim u vezi, u Izveštaju o analizi uticaja propisa procijenjeni su okvirni troškovi polaganja stručnog ispita u iznosu od 50,00€ odnosno 200,00€ za dobijanje licence. U postupku pripreme podzakonskih akata kojima će se detaljnije urediti uslovi, kriterijumi i standardi za polaganje stručnog ispita i izdavanje licence, sugerišemo da se prilikom uvođenja dodatnih zahtjeva ili uslova posebna pažnja posveti eliminisanju barijera i dodatnih opterećenja za privredne subjekte koji se bave ovom djelatnošću.

Uvidom u tekst Predloga zakona i Izveštaj o analizi uticaja propisa, navedeno je da su za sprovođenje Predloga zakona potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore u iznosu od 115.000,00€ namijenjena za rad Komore (troškove zakupa prostora, troškove zarada, troškove opremanja, materijalne troškove, troškove nakanada članovima komisija i sl). Takođe, navedeno je da sredstva za navedene namjene nijesu predviđena Zakonom o budžetu za 2024. godinu, a da će se ista obezbijediti iz sredstva opredijeljenih Zakonom o budžetu Crne Gore za 2024. godinu Ministarstvu rada i socijalnog staranja sa izdatka 4319-ostali transferi institucijama.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo finansija sa aspekta budžeta, nema primjedbi na dostavljeni Predlog zakona o psihološkoj djelatnosti, uz obavezu da se potrebna sredstva obezbijede iz sredstava opredijeljenih Ministarstvu rada i socijalnog staranja godišnjim zakonom o budžetu.

S poštovanjem,

MINISTAR
Novica Vuković

Kontakt osobe:

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 08-128/24-1879/2
Podgorica, 18. april 2024. godine

Crna Gora
MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNOG STARANJA
Podgorica

Primljeno: 19. 04. 2024.				
Org. jed.	Jed. klas. znak	Redni broj	Prilog	Vrijednost
01-128		22-310		27

MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNOG STARANJA
Gospođa Naida Nišić, ministarka

PODGORICA

Vlada Crne Gore je, na sjednici održanoj 11. aprila 2024. godine, razmotrila **Predlog zakona o psihološkoj djelatnosti s izvještajem s javne rasprave**, koje je dostavilo Ministarstvo rada i socijalnog staranja. S tim u vezi, Vlada je donijela sljedeće

ZAKLJUČKE

1. Vlada je utvrdila Predlog zakona o psihološkoj djelatnosti.
2. Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine Crne Gore i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određene su Naida Nišić, ministarka rada i socijalnog staranja i Mersida Aljićević, generalna direktorica Direktorata za socijalno staranje i dječju zaštitu u Ministarstvu rada i socijalnog staranja.

GENERALNI SEKRETAR
Mr Dragoljub Nikolić

Mersida